

Bc. Klára Kutílková: “Čínská žena z nejnižší společenské vrstvy na konci císařství a počátku moderní doby”. Diplomová práce, Katedra sinologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, Praha 2023.

Posudek oponenta

Autorka se pokusila v jedné práci spojit tři přístupy k poznání života prostých čínských žen na přelomu 19. a 20. století: vyprávění staré paní Ning, zachycené (a interpretované) americkou misionářkou Idou Pruitt, povídku Zhufu (Novoroční oběť) spisovatele Lu Xuna a sociologické průzkumy z Pekingu ve 20. letech. Výsledek nelze než vnímat rozpačitě, nedá se říci, že by tyto tři perspektivy splynuly ve funkční celek.

První a nejdelší část práce se pokouší zrekonstruovat životní situaci a myšlenkový svět čínských žen kompilací literatury a výše zmíněného průzkum Sydneyho Gamblea z roku 1921. Kompilaci bych vytkl zbytečnou rozvláčností, nakonec je ale ze tří částí práce relativně nejlépe zvládnutá a přesvědčivá. Následně autorka analyzuje povídku Zhufu, která pro ní představuje určitý stereotyp těžkého údělu ženy v konzervativním prostředí, sloužící autorovi Lu Xunovi k literárním funkcím bez toho, že by nezbytně měl realisticky popisovat běžnou životní situaci. Autorka si uvědomuje omezenou hodnotu této povídky jako výpovědi o skutečné situaci, přesto se zcela neoprostila od zřejmého původního plánu srovnávat biografii paní Ning s životem snachy Xiangling z Lu Xunovy povídky. Zásadní vadou této části je nulové zohlednění bohaté sekundární literatury o speciálně této povídce a Lu Xunovi vůbec.

Závěrečná část se týká životního příběhu paní Ning a postojů Idy Pruitt jakožto toho, kdo jej zaznamenal a zprostředkoval americkému publiku. Převážně zde autorka popisuje popisně, pouští se ale i do odvážnějších úvah o proměnách prostředí v Číně na podkladě osudů tří žen rodiny Ning. Snaží se i o jakousi kritiku pramene, přesněji posouzení, zda motivace a perspektivy Idy Pruitt mohly zásadně ovlivnit její přepis tohoto příběhu, to však působí poměrně naivně a jednoduše.

Celkově se jedná o z velké části kompilační práci, jejíž jediná část využívající pramen v čínštině – rozbor povídky Zhufu – nejeví žádné znaky přímého čtení čínského textu, autorka mohla klidně čerpat jen z jejího českého překladu a nebylo by to vůbec poznat. Jako práce bakalářská by tato koncepce asi obstála, ale na magisterském stupni se jedná o zmařenou příležitost.

Ve světle těchto zásadních nedostatků blednou další problémy, především nelogická výstavba některých odstavců, zapomenuté věty, které nebyly dalším výkladem naplněny (např. „Tato kapitola se nejprve zaměří na počátky činností misionářů v Číně, tedy do období 16. století.“ - s. 32), chyby v citacích a bibliografii (Hershatter citována v textu s vročením 2007, v seznamu literatury 2004) a různé syntaktické vady jednotlivých vět (např. souvětí sestávající z jediné věty na s. 44).

Přestože text po koncepční stránce, z hlediska odborné propracovanosti a nakonec i rozsahem (76 stran, hlavní část začíná až na straně 47) je na spodní hraně přijatelnosti pro diplomovou práci, navrhuji vzhledem k neoddiskutovatelnému úsilí autorky a relativně dobře zvládnutým základním náležitostem i kompilačnímu úvodu hodnocení dobře. V diskusi prosím o zamyšlení, jaké další formy zkrácení příběhu paní Ning lze uvažovat ze strany Idy Pruitt kromě „misionářské propagandy“, kterou se autorka výslovně zabývá.

V Praze dne 5.2.2023

Mgr. Ing. Jiří Hudeček, Ph.D.